

DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2021-1-05>

УДК336:338

Борис Самородов

*д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту
«Каразінський банківський інститут»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,
майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна,
e-mail: bsamorodov@gmail.com; ORCID ID 0000-0002-5267-1178*

Максим Житар

*д.е.н., доцент, заступник директора
Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи
Університету державної фіскальної служби України,
вул. Університетська, 31, Ірпінь, Київська обл., 08200, Україна,
e-mail: zhytarmaksym@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3614-0788*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ АРХІТЕКТУРИ

Анотація. У статті розглянуто концептуальні засади формування світової фінансової архітектури. Визначено, що негативний вплив глобальних диспропорцій значно посилюються через недосконалість діючого фінансового механізму, що випливає з основних фундаментальних принципів функціонування світової фінансової архітектури. До основних факторів негативного впливу глобальних диспропорцій на світову економіку в статті віднесено: недосконалість фінансового механізму, загострення сукупності суперечностей між фінансовим та реальним секторами економіки, національними та інтернаціональними структурами в напрямі реалізації стратегічних державних та посилення регіоналізму. Доведено, що при формуванні фінансової архітектури в умовах глобалізаційних трансформацій необхідно чітко визначити умови імплементації принципу справедливого розподілу тягаря між приватними та офіційними кредиторами, а також між відповідними групами приватних кредиторів. Тобто зусилля варто спрямовувати на регулювання ліквідності, стабілізації поведінки інвесторів, використовуючи ефективні методи оцінки суверенного ризику, налагодження механізму регулювання фінансових ринків у розвинених країнах; становлення фінансової системи, яка могла б використовувати всі переваги глобальних ринків та мобільності капіталу при мінімальному ризику, отримання ефективного захисту соціально вразливих груп населення. Зроблено висновок, що розвиток сучасної фінансової архітектури відбувається в умовах суттєвого загострення суперечностей між фінансовим та реальним секторами національної економіки, національними та інтернаціональними структурами в процесі реалізації дієвих стратегічних державних інтересів та можливостей для отримання надприбутків великими транснаціональними корпораціями. Запропоновано у подальших дослідженнях визначити організаційно-економічні засади щодо взаємодії національного і світового фінансового ринків в умовах глобальної трансформації.

Ключові слова: *фінансова архітектура, глобальні диспропорції, глобалізаційні трансформації, глобальні ринки, МВФ, національна економіка.*

Формули: 0; рис.: 2, табл.: 0, бібл.: 8

Вступ. У сучасних глобалізаційних умовах світова економіка входить у інноваційне русло глобальної інтеграції та інтернаціоналізації, де більш чітко проявляється нова якість взаємозалежності, яка не дуже була помітна при попередніх правилах функціонування. Зростаюче переплетення економіки, інтернаціоналізація відповідних фінансових ринків та глобальна вимога розвитку сприяють динамічному процесу економічної глобалізації.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Різні теоретичні та методологічні аспекти формування фінансової архітектури національної економіки знайшли свій розвиток у наукових працях М. Барклі, Г. Брауна, Р. Брейлі, С. Брігхема, А. Вагнера, М. Голдштейна, Г. Демсеца, Р. Ентова, К. Еєберга Й. Зонненфельса, І. Івашківської, Р. Капелюшнікова, М. Кокоревої, Б. Коласа, Р. Ла Порта, Ф. Лопеса де Силанеса, С. Маєрса, К. Сміта, А. Степанову, Д. Фінерті, Дж. Ван Хорна, А. Шляйфера та інших.

Серед вітчизняних науковців, які досліджували проблеми розбудови та функціонування фінансової архітектури національної економіки, слід відзначити наукові праці: Г. Азаренкової, О. Барановського, Н. Бичкової, М. Білика, І. Бланка, А. Бойка, Т. Бондарук, В. Виговської, Н. Виговської, А. Гриценка, В. Євдокимова, І. Зятковського, О. Лактіонової, І. Лук'яненко, В. Маргасової, В. Мельника, С. Онишко, Л. Сідельникової, О. Сосновської, О. Терещенка, В. Федосова, Л. Федулової, І. Школьник, С. Юрія та інших.

Результати дослідження. У сфері міжнародних відносин актуальності набуває балансування ринкового та державного регулювання, що досить ускладнено обставинами, щодо юрисдикції кожної держави обмежуючись її територією. За межами функціонують уже міжнародні відносини, де ринковій основі в економічному механізмі можуть протиставлятися лише колективні зусилля більшості держав, однак лише в обмеженому діапазоні, де їхні інтереси певним чином збігаються, однак не суперечать один одному. Тобто таке міждержавне регулювання значно менш результативне, ніж внутрішньодержавне. Тобто з посиленням інтернаціоналізації господарського життя і зростанням масштабів і ролі міжнародних економічних взаємозв'язків баланс ринкового та державного начал у механізмі міжнародного сектору сучасної ринкової економіки неминуче складається на користь суспільства [1-3].

Така асиметричність механізму особливо значуща в міжнародній фінансовій сфері, що зумовлено такими причинами: високими, за історичними мірками, лавиноподібними темпами зростання міжнародних фінансових операцій, які набагато випереджають зростання світової торгівлі товарами; у випадку, коли міжнародна торгівля (навіть з урахуванням того, що значна частина припадає на внутрішні канали відповідних глобальних корпорацій) усе ж більшою або меншою мірою контролюється національними державами, тоді фінансові потоки практично повністю виходять із-під такого контролю.

З іншого боку, в умовах глобального ринку держава вже не в змозі повноцінно виконувати функції гаранта, адже вона може регулювати діяльність лише відповідних національних учасників ринку. Тобто держава практично перетворюється в звичайного учасника глобального ринку, зобов'язання якого (державні цінні папери) котируються на ринку поряд із відповідними зобов'язаннями приватного сектору. У свою чергу, глобальний ринок відстежує поведінку урядів так само, як він спостерігає за певними бухгалтерськими балансами великих корпорацій. Якщо ж національний уряд функціонує успішно, то має своєрідну винагороду додатковими обсягами залучених інвестицій. Проте такі потоки руху капіталу не є стійкими. Передусім це стосується країн, що розвиваються. Коли інвестори відчують, що уряд допустив досить багато помилок, вони забирають свій капітал (відбувається стрімка інтеграція в глобальні фінансові ринки, що несе із собою відповідні ризики фінансових криз). Однак це не означає обов'язковість порушення стійкості світової фінансової системи.

Не менш серйозні наміри у сфері реформування та зміцнення в межах світової фінансової архітектури є безпосередньо й у структурах МВФ, Світового банку та інших міжнародних фінансових інституціях. Тобто йдеться насамперед про розширення функцій Міжнародного валютного фонду, враховуючи необхідність адаптуватися та враховувати нові реалії глобальної економіки, стрімкого еволюціонування і зростаючої інтеграції світового фінансового ринку, спонукаючи необхідність трансформації МВФ у Світову фінансову організацію, яка б займалася не тільки питаннями валютного регулювання, а й ефективності регулювання, координування світових фінансових потоків, напрацювання та розробки стратегічних напрямів інноваційного розвитку, механізмів (у сфері запобігання, уникнення шквальных криз, обвалів, ситуацій потрапляння в боргові ями) збалансування економічної системи на будь-якому з рівнів – національному, локальному, світовому (глобальному). Саме за таких умов така наддержавна інституція повинна мати відповідні повноваження і структурну підпорядкованість як горизонтальну, так і вертикальну. Запропонована

інституція, яка функціонуватиме на основах солідарності та співсолідарності з національними, повинна не просто замінити чи дублювати роботу останніх, а виконувати чіткі координуючі і регулюючі функції, які вона може проводити більш ефективно. Тобто така інституція повинна бути більш кінетичною, спроможною в необхідний момент, своєчасно змобілізувати необхідну кількість фінансових ресурсів, більше ніж МВФ, який зазвичай перебуває у стані рівномірного руху при певному відносному внутрішньому спокої з відповідними періодичними сплесками [4].

Поряд із вищевикладеним варто демократизувати механізм прийняття рішень щодо надання відповідної фінансової допомоги та сам порядок її отримання, адже на сьогодні МВФ дедалі більше задовольняє інтереси США. Спостерігається активізація діяльності у сфері зміцнення фінансового сектору, покращення співробітництва в такій сфері між МВФ і іншими міжнародними фінансовими інститутами. Однак залишається значна кількість невирішених питань у таких важливих сферах, як долучення приватного сектору до запобігання та вирішення фінансових криз, проведення контролю за рухом капіталів і вибір режиму валютного курсу.

Процес участі МВФ у становленні нової міжнародної фінансової архітектури, яка пов'язана із сукупністю важливих аспектів, передбачає:

1) забезпечення своєчасності й достовірності фінансової інформації, імплементація нових інформаційних стандартів та контрольних функцій МВФ. Насамперед мається на увазі збалансованість руху капіталів, стан фінансової системи, можливість збереження або відмова країни від існуючого режиму валютного курсу, забезпечення управління боргом та резервами, аналіз екзогенних та ендегенних факторів, які загрожують стабільності валютно-фінансового стану відповідних країн, рівень впливу макроекономічної політики одних країн на інші, відповідний рівень залежності країн на регіональному та глобальному рівнях.

МВФ орієнтує свою діяльність на співпрацю з МБРР та іншими МФО в контексті посилення своєї ролі в оцінці дотримання країнами стандартів і рекомендацій щодо збору й надання даних, розкриття інформації у сфері фінансової політики, якості бюджетної статистики, банківського нагляду тощо. У процесі оцінки діяльності МВФ і інших фінансових організацій у напрямку розвитку та застосування міжнародних стандартів варто зупинитись на ключових проблемах. Провідні промислові країни на етапі реформи фінансової архітектури передусім орієнтуються не лише на розробку нових загальноновизнаних стандартів, а нав'язати країнам, що розвиваються, свої стандарти і правила. Адже метою є спроба зробити країни, що розвиваються, більш «прозорими» для власних інвесторів, відповідних регулюючих органів та судів. У свою чергу, недостатньо уваги приділяється результативності таких стандартів та їх відповідності умовам країн, що розвиваються. Більшу необхідно акцентувати увагу на основних концептуальних принципах та міжнародному досвіді, ніж на конкретні стандарти, у пошуку балансу між врахуванням особливостей розвитку певних країн і застосуванням мінімально необхідного набору певних основних стандартів. Ключовим аспектом при виборі стандартів та їх адаптивності в окремих країнах є насамперед забезпечення пріоритетів [5];

2) розробку ефективних і оптимальних методів щодо зміцнення фінансових систем. Для створення нової фінансової архітектури запропоновано об'єднати зусилля МВФ, БМР, МБРР, різноманітних міжнародних об'єднань та національних органів банківського регулювання на шляху до впровадження в країнах принципів та рекомендацій щодо підтримки стійкості фінансової архітектури, підвищення можливостей контролюючих органів із визначення слабких місць. Схематично модель оцінки стабільності фінансової архітектури представлено на рис. 1.

3) вибір режиму валютних курсів є важливим параметром, від якого залежить розвиток економіки країни, його місце у світогосподарських зв'язках, що визначає ефективність макроекономічного регулювання;

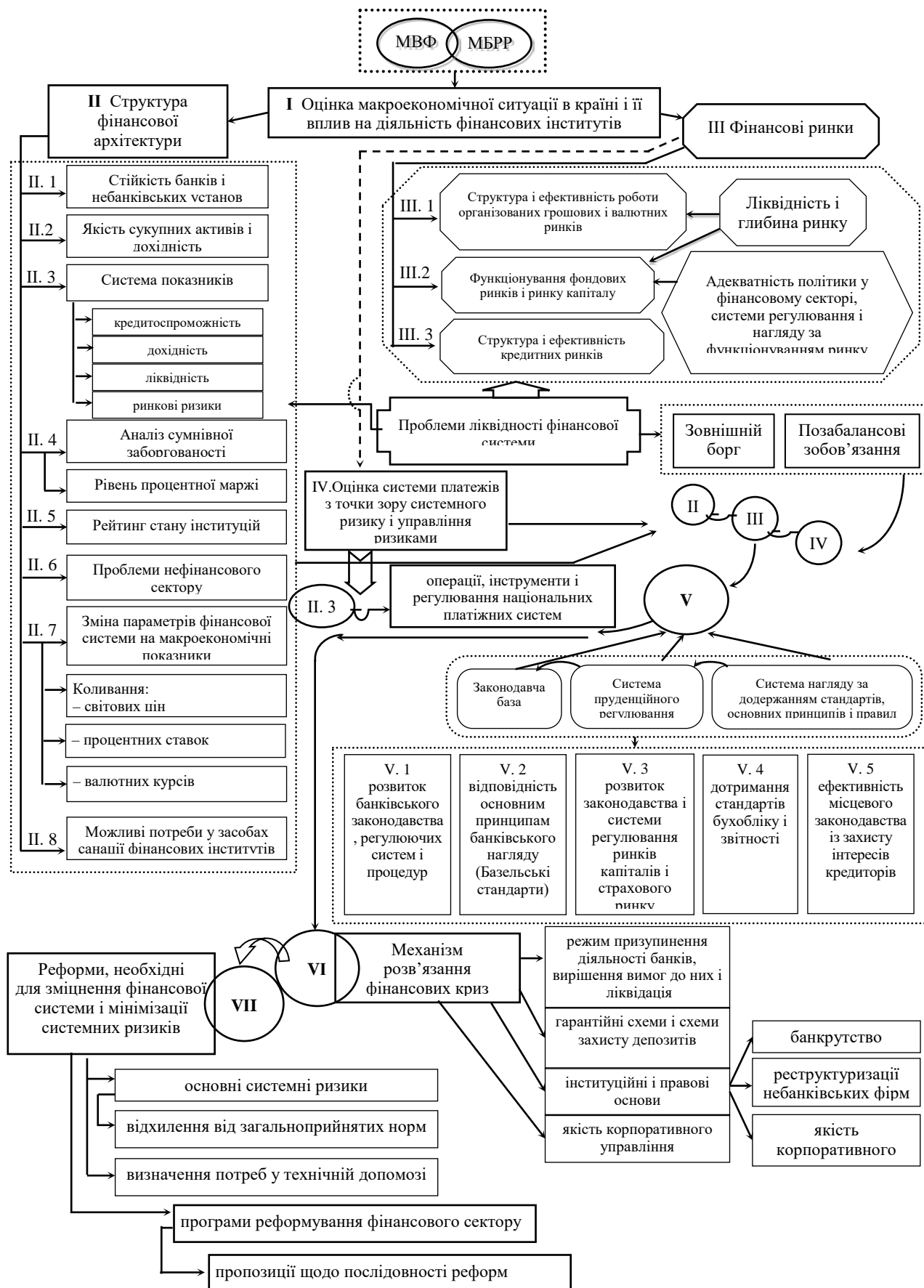

Рис. 1 Модель оцінки стабільності фінансової архітектури національної економіки
Джерело: [9]

4) збільшення фінансових ресурсів МВФ, призначене для надання запобіжної фінансової підтримки тим країнам, які проводять належну економічну політику, однак мають труднощі в отриманні зовнішніх кредитів, як результату погіршення ситуації на світовому ринку;

5) врегулювання питання щодо долучення приватного сектору до попередження та подолання фінансових криз та їх наслідків. Така проблема є однією з найгостріших, насамперед щодо інтересів офіційних та приватних кредиторів та інвесторів. Досить проблемним є питання щодо залучення приватного сектору в процес врегулювання кризових ситуацій, які відбуваються в конкретних країнах. Проблема полягає в тому, яким чином надання коштів приватними кредиторами та інвесторами повинно бути насамперед пов'язане з відповідними програмами МВФ.

При формуванні фінансової архітектури в умовах глобалізаційних трансформацій необхідно чітко визначити умови імплементації принципу справедливого розподілу тягаря між приватними та офіційними кредиторами, а також між відповідними групами приватних кредиторів. Тобто зусилля варто спрямовувати на регулювання ліквідності, стабілізації поведінки інвесторів, використовуючи ефективні методи оцінки суверенного ризику, налагодження механізму регулювання фінансових ринків у розвинених країнах; становлення фінансової системи, яка могла б використовувати всі переваги глобальних ринків та мобільності капіталу при мінімальному ризику, отримання ефективного захисту соціально вразливих груп населення.

Існує також американська концепція реформування існуючої фінансової архітектури, яка передбачає становлення системи, яка б забезпечувала безпечний і поступовий рух капіталу з розвинених країн до країн, які розвиваються, з метою забезпечення стабільності світового економічного розвитку. Тобто, на думку американців, для успішної інтеграції в нову міжнародну фінансову систему більшості країн необхідно подолати сукупність проблем, негативний потенціал яких був представлений світовими кризами: неефективність політики у сфері макроекономіки й обмінного курсу; слабкість національної фінансової системи; видача кредитів і взяття позик, які не мають підстав; проблема довіри до діючого національного ринку й ліквідності його суб'єктів.

Проте нова міжнародна фінансова архітектура, якою б досконалою вона не була, лише формує зовнішні умови для ефективного функціонування національних фінансових архітектур. Якою мірою такі можливості будуть впроваджені, залежить передусім від рішучості й коректності діяльності відповідних національних урядів у конкретному напрямі [6-8].

Варто зауважити, що формування нової глобальної фінансової архітектури проходить не шляхом адаптації принципів функціонування існуючого світового фінансового середовища, а в контексті реформування діяльності МВФ та зміцнення його контролюючих функцій, які певною мірою є суперечливим та досить дискусійним з погляду оптимальності й результативності такого підходу. На наш погляд, розпочати варто з більш важливих принципів, які суттєво впливають на архітектуру із середини та на рівні трансверсальних зв'язків, тобто щодо реформування загалом фінансового сектору шляхом зменшення його «бульбашковості» і самодостатності; валютно-кредитного шляхом зниження рівня корумпованості, неефективного кредитування, кризовості, волатильності; реформування міжнародних фінансових інституцій.

Саме тому більш гостро постає питання щодо формування інноваційної ефективнішої світової фінансової архітектури. Концептуальний підхід до формування нової світової фінансової архітектури представлено на рис. 2 [9]. Стратегічні орієнтири національного розвитку в сучасному глобалізованому світі лежать не лише всередині національної економіки, насамперед вони далеко винесені за їх межі. Саме там варто приймати стратегічні рішення, тим самим формувати світову глобальну систему, яка сприятиме національним системам своєчасно трансформуватись та розвиватись у напрямку рівноваги.

Така методологічна передумова формування світової фінансової архітектури постає не як сукупність національних фінансових систем в економіці, а як самодостатня, функціонуюча за своїми законами взаємопов'язана система, яка має внутрішній потенціал до адаптації та саморозвитку. Такі закони формують досконалу, кінетичну економіко-фінансову структуру, яка має латентні складові, що спонукає до подальшого дослідження глибини трансформованих закономірностей її розвитку. Усвідомлення такого має особливе значення для України, яка перебуває в активному пошуку свого місця у світовому економічному просторі, утверджується як повноцінний та повноправний суб'єкт.

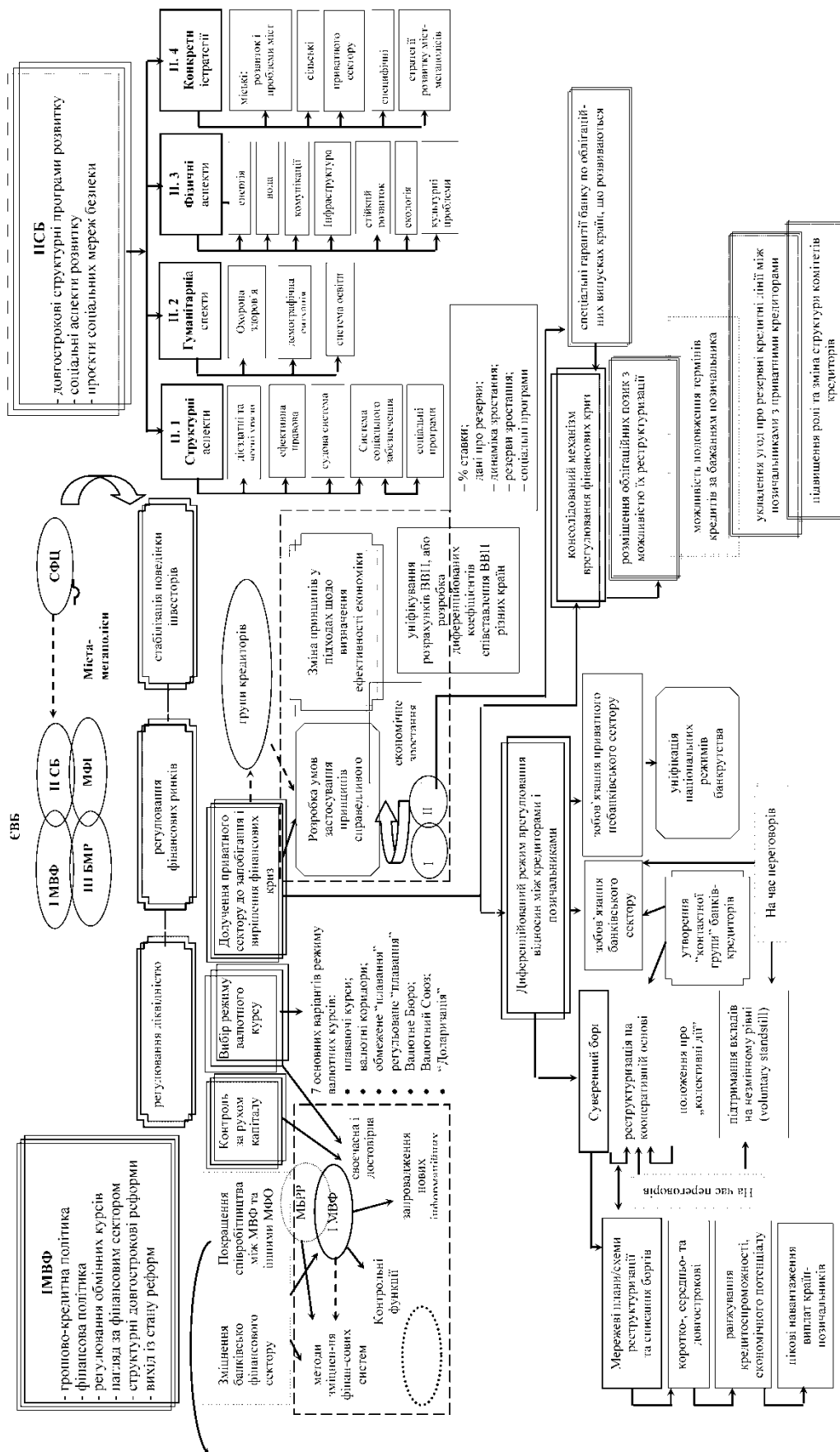

Рис. 2 Концептуальна схема формування світової фінансової архітектури

Джерело: [9]

На сьогодні в Україні немає чітко сформованих інституційних структур сучасного інноваційного напрямку роботи, і передусім інституційного базису, однак обраний курс на інтеграцію національної економіки у світове господарство є закономірним процесом, однак достатньо складним.

Коли йдеться про умови щодо включення будь-якої країни в систему світового господарства, то актуальне значення мають її економічні можливості й перспективи. Адже не може бути єдиної для всіх країн моделі розвитку та адаптації до нових умов.

Із кожним проведеним успішним кроком у реформах, підтримці стабільності формуються передумови для подолання диспропорцій. Позитивним є те, що іноземні інвестори мають певні економічні мотиви вкладення коштів в економіку України, адже сучасне проведення комплексної структурної трансформації нашого господарства потребує значних капіталовкладень. Ключовими мотивами інвесторів є такі, як більш тривалий період експлуатації обладнання, менші обмеження екологічної забрудненості, подолання бар'єрів на імпорт, вигідніші умови закупівлі й матеріального забезпечення, підвищення конкурентоспроможності продукції шляхом організації виробництва в країні збуту. У свою чергу, для того щоб вивести економіку з глибокої кризи, потрібні стійкі стимули, які лежить поза приватним сектором та інтересами (саме таким сектором є держава).

Висновки. Отже, просування шляхом інтеграції національної економіки у світову, закономірно супроводжується певними етапами. Запропонувати Україні таку етапність, на нашу думку, є не зовсім правильним, адже це відкине нас ще на декілька років назад. Для нашої економіки більш доцільним є цілісна фінансово-економічна стратегія з урахуванням умов глобалізації. Тобто цілісність повинна прослідковуватись у єдності мікро- та макростратегії. Адже як на мікро-, так і макрорівні необхідно визначити, яке місце Україна може посісти в системі світового господарства, ринки, на яких вона може бути достойно представлені, як експортного спрямування, так і внутрішнього забезпечення.

В ході дослідження визначено, що негативний вплив глобальних диспропорцій значно посилюються через недосконалість діючого фінансового механізму, що впливає з основних фундаментальних принципів функціонування світової фінансової архітектури. Розвиток сучасної фінансової архітектури відбувається в умовах суттєвого загострення суперечностей між фінансовим та реальним секторами національної економіки, національними та інтернаціональними структурами в процесі реалізації дієвих стратегічних державних інтересів та можливостей для отримання надприбутків великими транснаціональними корпораціями. Тому у подальших дослідженнях доцільно визначити організаційно-економічні засади щодо взаємодії національного і світового фінансового ринків в умовах глобальної трансформації.

Список використаної літератури

1. Механізми управління інститутами спільного інвестування: світовий досвід і Україна / Т. Д. Косова // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємство. – 2013. – № 1. – С. 159-164.
2. Melnyk Viktor, Zhytar Maksym, Shchur Roman, Kriuchkova Nataliia, Solodzhuk Tetiana. (2021). Assessment of the Performance of the Financial Architecture of Ukrainian Economy: Budgetary, Stock and Social Aspects. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, Volume 18, Art. #39, pp. 386-395. DOI: [10.37394/23207.2021.18.39](https://doi.org/10.37394/23207.2021.18.39)
3. Житар М. О. Модернізація фінансової архітектури суб'єктів господарювання в Україні під впливом глобальних фінансових перетворень [Електронний ресурс] / М. О. Житар // БІЗНЕС ІНФОРМ. – 2020. – № 4. – С. 340–350. – Режим доступу : https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-4_0-pages-340_350.pdf
4. Methodical approach to the quantification of enterprise financial security level [Електронний ресурс] / В. V. Samorodov, O. O. Sosnovska, M. O. Zhytar, J. V. Ananieva // Financial and credit activity: problems of theory and practice. – 2020. – Vol. 1, No 32. – P. 269-277. – Режим доступу : <http://fkd.org.ua/article/view/200521/200902>
5. Інноватика на фінансових ринках : монографія / авт. кол. : С. В. Онишко, Ю. М. Коваленко, В. В. Виговська [та ін.] ; за наук. ред. д.е.н., професора С. В. Онишко / Ун-т держ. фіскальної служби України. – Ірпінь, 2018. – 466 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні»; т. 110).
6. Гайдукович Д.С. Фінансове посередництво та його вплив на розвиток фінансового ринку / Д.С. Гайдукович // Економічний простір. – 2014. – № 84. – С. 122-129.
7. Барановський О. І. Сутність і чинники фінансової безпеки фондового ринку / О. І. Барановський // Фінанси України. – 2016. – № 1. – С. 20-38.
8. Корнєєв В. В. Поведінкові фінанси та інвестування в експлоатантній економіці / В. В. Корнєєв // Економічна теорія. – 2009. – № 3. – С. 40–49.

9. Житар М. О. Фінансова архітектура економіки України в умовах глобальних трансформацій : монографія / М. О. Житар // Мін-во освіти і науки України, Чернігівський нац. технологічний ун-т. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 352 с.
Стаття надійшла до редакції 15.06.2021
Статтю рекомендовано до друку 22.06.2021

References

1. Kosova T. D. (2013). Mekhanizm upravlinnia instytutamy spilnogo investuvannia: svitovyi dosvid i Ukraina. *Derzhava i rehion. Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, 1, 159–164.
2. Melnyk, V., Zhytar, M., Shchur, R., Kriuchkova, N., Solodzhuk, T. (2021). Assessment of the Performance of the Financial Architecture of Ukrainian Economy: Budgetary, Stock and Social Aspects. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 39, 18, 386–395.
3. Zhytar, M. O. (2020). Modernizatsiia finansovoi arkhitektury subiektiv hospodariuvannia v Ukraini pid vplyvom hlobalnykh finansovykh peretvoren. *Biznes Inform*, 4, 340–350.
4. Samorodov, B. V., Sosnovska, O. O., Zhytar, M. O., Ananieva, J. V. (2020). Methodical approach to the Quantification of Enterprise Financial Security Level. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 32, 269–277.
5. Onyshko, S. V. (Ed.). (2018). *Innovatyka na finansovykh rynkakh*. Irpin: Un-t DFS Ukrainy.
6. Haidukovych, D. S. (2014) Finansove poserednytstvo ta yoho vplyv na rozvytok finansovoho rynku. *Ekonomichniy prostir*, 84, 122–129.
7. Baranovskiy, O. I. (2016). Sutnist i chynnyky finansovoi bezpeky fondovoho rynku. *Finansy Ukrainy*, 1, 20–38.
8. Kornieiev, V. V. (2009). Povedinkovi finansy ta investuvannia v ekspoliarnii ekonomitsi. *Ekonomichna teoriia*, 3, 40–49.
9. Zhytar, M. O. (2020). *Finansova arkhitektura ekonomiky Ukrainy v umovakh hlobalnykh transformatsii*. Chernihiv: ChNTU.
The article was received by the editors 15.06.2021
The article is recommended for printing 22.06.2021

Borys Samorodov

Doctor of Economics, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute «Karazin Banking Institute» V.N. Karazin Kharkiv National University,
4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine, e-mail: bsamorodov@gmail.com; ORCID ID 0000-0002-5267-1178

Maksym Zhytar

Doctor of Economics, Associate Professor, Deputy Director of the Educational and Scientific Institute of Finance and Banking University of State Fiscal Service of Ukraine,
31, University Str., Irpin, Kyiv region, 08200, Ukraine, e-mail: zhytarmaksym@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3614-0788

CONCEPTUAL PRINCIPLES OF FORMATION OF WORLD FINANCIAL ARCHITECTURE

Abstract. The article considers the conceptual principles of formation of the world financial architecture. It is determined that the negative impact of global disparities is significantly exacerbated by the imperfection of the current financial mechanism, which follows from the basic fundamental principles of the global financial architecture. The main factors of negative impact of global disparities on the world economy include: imperfection of the financial mechanism, exacerbation of contradictions between financial and real sectors of the economy, national and international structures in the direction of strategic state and strengthening regionalism. It is proved that in the formation of the financial architecture in the context of globalization transformations it is necessary to clearly define the conditions for the implementation of the principle of fair burden sharing between private and official creditors, as well as between relevant groups of private creditors. That is, efforts should be directed at regulating liquidity, stabilizing the behavior of investors, using effective methods of assessing sovereign risk, establishing a mechanism for regulating financial markets in developed countries; formation of a financial system that could use all the benefits of global markets and capital mobility with minimal risk, obtaining effective protection of socially vulnerable groups. It is concluded that the development of modern financial architecture takes place in conditions of significant aggravation of contradictions between financial and real sectors of the national economy, national and international structures in the process of implementing effective strategic state interests and opportunities for large multinational corporations. It is proposed in further research to determine the organizational and economic principles for the interaction of national and global financial markets in the context of global transformation.

Keywords: *financial architecture, global disparities, globalization transformations, global markets, IMF, national economy.*

JEL Classification: G3, M2

Formulas: 0; fig.: 2, tabl.: 0, bibl.: 8